

Faktograf – udruga za informiranu javnost, nakladnik internetskog portala Faktograf.hr (u daljnjem tekstu nakladnik)

i

Gabrijela Galić, predstavnik novinara portala Faktograf.hr (u daljnjem tekstu novinari)

donijeli su u Zagrebu, 19. listopada 2021. sljedeći

STATUT

internetskog portala Faktograf.hr

1. Opće odredbe

1.1. Ovim Statutom utvrđuju se odnosi između nakladnika i redakcije, odnosno glavnog urednika i novinara te uređuju njihova prava i obaveze, način sudjelovanja novinara u postupku imenovanja i razrješenja glavnog urednika te sloboda rada i odgovornost novinara.

1.2. Novinarima Faktografa.hr u smislu ovog Statuta smatraju se svi novinari, urednici, redaktori, lektori, fotoreporter i grafičari koji su kod nakladnika zaposleni u redakciji temeljem ugovora o radu ili posao obavljaju kao samostalno zanimanje u skladu sa zakonom ili pak novinarske poslove obavljaju na temelju druge pravne osnove kao stalni suradnici.

1.3. Glavni urednik je član redakcije ovlašten uređivati portal te koordinirati i organizirati rad novinara.

2. Prava i obveze nakladnika

2.1. Nakladnik utvrđuje programsku osnovu, odnosno sadržajnu posebnost te osnove uređivačke koncepcije portala. Osnova uređivačke koncepcije portala je provjera točnosti izjava političara i nositelja javnih dužnosti, suzbijanje dezinformacija u javnom prostoru te analiziranje političke scene u Hrvatskoj i šire. Teme se obrađuju u maniri profesionalnog i etičnog novinarstva, lišenog utjecaja raznih partikularnih interesa.

2.2. Nakladnik štiti profesionalnu autonomnost redakcije i glavnog urednika, koja uključuje osmišljavanje i provođenje uređivačke koncepcije.

2.3. Ako uređivačka koncepcija portala nije u skladu s osnovama uređivačke koncepcije, nakladnik će upozoriti glavnog urednika pisanim putem. Ako i nakon toga uređivačka koncepcija bude značajno odstupala od osnova uređivačke koncepcije, nakladnik ima pravo predložiti razrješenje glavnog urednika prije isteka mandata.

2.4. Nakladnik je dužan razmotriti prigovore novinara na rad glavnog urednika ili probleme rada u mediju i o njima se pisano očitovati u roku od 15 dana.

2.5. Nakladnik je dužan osigurati prostorne, tehničko-tehnološke, financijske i druge pretpostavke za rad portala.

2.6. Nakladnik je dužan sa svakom osobom od koje naručuje novinarski prilog prethodno zaključiti ugovor u skladu s propisima i statutom medija. Ugovor se sklapa u pisanom obliku.

2.7. Nakladnik u skladu sa zakonom odgovara za moguću štetu uzrokovanu objavom informacije.

3. Imenovanje i razrješenje glavnog urednika

3.1. Glavnog urednika imenuje Nakladničko vijeće kojeg čini jedan predstavnik nakladnika i jedan predstavnik redakcije (kojeg redakcija izabere u vijeće). Mandat članova Nakladničkog vijeća traje dvije godine.

3.2. Odluka o izboru glavnog urednika mora biti donesena konsenzusom. Ako konsenzus nije moguće postići, Nakladničko vijeće će imenovati v.d. glavnog urednika koji poslove glavnog urednika obavlja do imenovanja glavnog urednika, a najduže šest mjeseci.

3.3. Glavni urednik imenuje se na vrijeme od četiri godine i može biti ponovno imenovan.

3.4. Novinari imaju pravo predložiti razrješenje glavnog urednika koji krši pravila novinarske profesije ili profesionalna i ljudska prava novinara, odnosno ako loše obavlja zadaće glavnog urednika. Odluku o prijedlogu za razrješenje glavnog urednika novinari donose većinom ukupnog broja glasova. O prijedlogu odlučuje Nakladničko vijeće, uz prethodno pribavljeno očitovanje glavnog urednika. Odluku o prijedlogu Nakladničko vijeće donosi konsenzusom u roku od najduže 15 dana od primitka prijedloga.

3.5. Osim razloga iz podtočke 2.3. ovog Statuta, nakladnik ima pravo predložiti razrješenje glavnog urednika zbog nepoštivanja pravila novinarske profesije, nepoštivanja profesionalnih i ljudskih prava novinara, loše organizacije rada i lošeg rukovođenja redakcijom, objavljivanja neprovjerenih ili neistinitih informacija, tekstova uvredljivog ili klevetničkog sadržaja, odnosno drugog propusta u izvršavanju povjerenih zadataka koji značajno utječe na proces rada. O prijedlogu odlučuje Nakladničko vijeće uz prethodno pribavljeno očitovanje glavnog urednika i novinara.

Odluku o prijedlogu Nakladničko vijeće donosi u roku od najduže 15 dana od primitka prijedloga.

3.6. Odluka o razrješenju glavnog urednika mora biti sastavljena u pisanom obliku i obrazložena.

4. Prava i obaveze glavnog urednika

4.1. Glavni urednik, u dogovoru s redakcijom, osmišljava i provodi uređivačku koncepciju medija koja je utemeljena na neovisnom i argumentiranom novinarstvu.

4.2. Glavni urednik nakladniku predlaže donošenje odluka o sklapanju ugovora o radu, odnosno suradnji s novinarima, odnosno otkazivanju tih ugovora i predlaže druge odluke u vezi s radom.

4.3. Glavni urednik organizira rad novinara, odlučuje o temama koje će novinari obrađivati i priložima koji će biti objavljeni.

4.4. Glavni urednik je odgovoran, u skladu sa zakonom, za objavljene informacije. Odgovornost glavnog urednika odnosi se i na uredničku obradu objavljene informacije (izbor naslova, podnaslova, teksta ispod fotografije i slično).

4.5. Glavni urednik je dužan poštivati profesionalna i ljudska prava novinara, posebice pravo na iznošenje mišljenja i saslušati njihove prijedloge vezane uz sadržaj internetskog portala.

4.6. U slučaju značajne promjene u upravljačkoj strukturi nakladnika koja dovodi do bitnih promjena u programskom sadržaju medija, glavni urednik ima pravo na ostavku. U tom slučaju, glavni urednik svoju pisanu ostavku šalje Nakladničkom vijeću. Ako ono utvrdi da je ostavka objektivno utemeljena na valjanim razlozima, dotadašnjem glavnom uredniku ponudit će se novi ugovor za rad na poslovima novinara. Ako se ostavka prihvati, omogućit će mu se novčana naknada u skladu s financijskim mogućnostima nakladnika.

5. Prava i obaveze novinara

5.1. Novinari preko svog predstavnika sudjeluju u radu Nakladničkog vijeća koje imenuje i razrješava glavnog urednika.

5.2. Novinari su dužni prikupljati i obrađivati informacije i pripremati članke u skladu s pravilima svoje profesije i poštujući metodologiju rada internetskog portala Faktograf.hr, kao prve hrvatske fact-checking platforme.

5.3. Novinar ima pravo izražavati mišljenje o svim događajima, pojavama, osobama i djelatnostima u skladu s propisima i pravilima novinarske profesije. Nakladnik mu nema pravo smanjiti plaću ili naknadu za obavljene posao radi izraženog mišljenja.

5.4. Novinar ima pravo odbiti pripremiti, napisati ili sudjelovati u oblikovanju priloga čiji se sadržaj protivi pravilima novinarske struke i etike. Ako novinar odbije izvršiti nalog jer bi izvršenjem naloga povrijedio pravila novinarske struke i etike, nakladnik mu ne može otkazati suradnju. Osobito je nedopustivo novinara prisiljavati da kao svoje objavi stajališta suprotna njegovima, da kao svoje objavi tuđe stajalište, da kao istine objavi informacije koje prema njegovu saznanju nisu istinite ili da pokriva podatke koje bi informaciju, da su u njoj sadržani, činili cjelovitom i istinitom.

5.5. Prilog koji je tijekom uredničke obrade bitno promijenjen ne smije se objaviti pod imenom novinara koji ga je pripremio, bez njegove suglasnosti.

5.6. Novinar ima pravo zahtijevati da se njegov prilog objavi bez njegova potpisa u slučaju kad za to ima opravdani razlog, primjerice opasnost za osobnu sigurnost.

5.7. Glavni urednik će prilikom naručivanja određene teme i priloga voditi računa da novinarima ostavi dostatno vrijeme za obradu pojedine teme i pripremu priloga. Novinar će, sa svoje strane, voditi računa o pravodobnoj obradi teme.

5.8. Glavni urednik je dužan obavijestiti novinara o razlozima neobjavlivanja priloga koji je novinar pripremio u dogovoru s glavnim urednikom.

5.9. Novinar ima pravo na pravnu i drugu stručnu zaštitu od nasilja, prijetnji, uvreda, kleveta i drugih negativnih posljedica nastalih obavljanjem novinarske profesije. Radi pružanja takve zaštite nakladnik će mu omogućiti odvjetnika i/ili se obratiti nadležnim institucijama radi poduzimanja potrebnih mjera.

6. Završne odredbe

6.1. Ovaj Statut može se mijenjati i dopunjavati pisanim dodacima koje donose nakladnik i predstavnik novinara.

6.2. Ovaj Statut stupa na snagu s danom potpisivanja.

**Faktograf – Udruga za informiranu javnost
PREDSTAVNICA NOVINARA**

Ana Brakus, izvršna direktorica

Gabrijela Galić

